

CASUS CIVILIS.

Sempronius emit agrum sub pacto: *ut, si intra annum melioris pretii conditionem invenerit, ager inemptus sit, pretio licet statim solvendo: venditor tamen non urget solutionem, adeoque emptor hanc differt, donec pactum additionis in diem expiraturum sit: Emptor, dum profundius agrum aratro scindit, reperit urnam monetis crassis (dicke Pfennig) Henrici II. Galliae Regis plenam, colligit messem, ultimo anni mense venditor, meliorem conditionem inventam, denuntiat emptori resolutionem emptionis: iste thesauro contentus reddit agrum.*

Q. I. Cujus sit iste thesaurus, venditoris, an emptoris?

℞. Dimidiabunt eum ambo. §. 39. *Iust. de R. D.*

2. Cujus ponderis, legis, ac valoris extrinseci erat talis Testonus, Treviris olim ein dicke Pfennig nuncupatus?

℞. Ponderis $2\frac{1}{2}$ drachmarum, legis 15 lothorum, five quod idem est, & habet le Blanc pag. 268, 11 denariorum & 6 granorum: valeret ergo hodie Treviris $31\frac{1}{2}$ petris parvis. An. 1561. 4 Mart. inelyt. Magistratus Trevirensis taxavit affixo publico einen Französischen, Lothringer, Maylander, und Bremer Dickpfennig tantum 20 alb. Trevir. Anno 1585 Joannes à Schönenberg taxavit Gallicanum 28 alb. Lotharingicum verò 27 alb. An. 1593 5. Sept. valvabatur 36 alb. Ex MSio S. Maximini.

3. An & Messem restituet?

℞. *Affirmativè.* per l. 4. §. 4. ff. de in diem addict.

EX JURE PUBLICO S. R. I.

I. **H**adrianus IV. Papa, intellectam suorum à latere Legatorum malam pertractatione, scripsit ad *Archi- & Episcopos Germaniae*, conquestus de *Friderico I. Imp., Ottone Palatino, & Raynaldo cancellario*; remonstransque omnium Episcoporum esse hanc communem causam, petiit, permoverent illi Imperatorem, ut à comite, & cancellario satisfactionem exhiberi faciat, qui contra Legatos, & Matrem Ss. Romanam Ecclesiam magnas blasphemias evomere praesumpissent. *Radevicus lib. 3. cap. 15.*

II. In his literis dixit: *Fridericum*, acceptam occasione cujusdam verbi, quod

quod ipsarum literarum series continebat, *insigne videlicet coronæ BENEFICIUM tibi contulimus*, in tantam animi commotionem exarsisse, ut convitia in Papam, & Legatos coniecerit, eos à præsentia suâ recedere, ac de terra suâ velociter exire compulerit. *Ibid.*

III. Accedentes Imperatorem Archi- & Episcopi, ejus declaratione perceptâ, responderunt Papæ: *salvâ gratiâ vestræ sanctissimæ Paternitatis, ea verba tueri propter sinistram ambiguitatis interpretationem, vel consensu aliquo approbare nec audemus, nec possumus; eò quòd insolita, & inaudita fuerunt usque ad hæc tempora.**

* Pari providentiâ Henricus VII. Imp. adhibitis tabellionibus protestatus est, suum Papæ factum juramentum non esse *fidelitatis*; quod coram eo dixerant Legati à latere. Clemens V autem antidotum *Clem. 2. de Furejur.* opponendum duxit.

IV. Referebant deinde Papæ responsum *Friderici* ad suam commonitionem, ponentes: *accepimus tale, quale decebat catholicum Principem.*

V. *Prima Imperatoris propositio hæc erat: Duo sunt, quibus nostrum regi oportet Imperium, leges sanctæ Imperatorum, & usus bonus Prædecessorum, & Patrum nostrorum: istos limites Ecclesiæ nec volumus præterire, nec possumus.* quidquid ab his discordat, non recipimus.***

* Quorsum hæc duo appellat *limines Ecclesiæ?*

z. Ut notet, Ecclesiæ non esse potestatem, aut *leges Imperiales*, aut *bonas Imperii consuetudines* convellendi.

** Hoc scuto & Gallia utitur, nihil Româ recipiens, quòd sive à *legibus Regni*, sive à *libertate Gallicanâ*, quæ *usibus*, non *privilegiis*, nititur, discordaret.

VI. *Secunda erat. Debitam Patri nostro reverentiam libenter exhibemus: liberam Imperii nostri coronam DIVINO TANTUM BENEFICIO ADSCRIBIMUS.***

* Iuxta *can. II. dist. 96. si Imperator catholicus est* (quod salvâ pace ipsius dixerimus) *filius est, non Præsul Ecclesiæ: quod ad Religionem competit, discere ei convenit, non docere.*

** Consonant *d. can. II. dist. 96 verba: privilegia sue potestatis, quæ administrandis legibus publicis DIVINITUS consecutus est*, ubi Glossa: *non ergò à Papâ, nam Imperium à solo Deo est, can. 45. XXIII. q. 4. & à cælesti Majestate habet gladii potestatem. l. 1. C. de V. J. E.* Subjungit eadem Glossa: *quod concedo de VERO Imperatore. Sed quis est VERUS Imperator? dicitur quidam, quòd CON-*

STAN-

STANTINOPOLITANUS: sed iste alius (nempè Romanus) procurator est, five defensor Romana Ecclesia: & HUIUS ROMANA ECCLESIA CONCEDIT GLADIUM POTESTATEM ET CORONAM: sed contra &c. Ecce hinc, quò labantur illi DD., qui ideam nostri Imperatoris merè constituunt in jure Advocatiæ: sanè enim Advocatus jus gladii ab illo habet, cujus est Advocatus armatus: neque verò Romæ coronatur Rex Germaniæ ut Advocatus, sed sicut Imperator Romanorum.

VII. Tertia: Electionis PRIMAM vocem MOGUNTINO Archiep. * deinde, quod superest, cæteris secundum ordinem Principibus recognoscimus: ** REGALEM unctiorem COLONIENSI, *** supremam verò, quæ Imperialis est, summo PONTIFICI. Quidquid præter hæc est, ex-abundanti est, à malo est. ***

* Mos ergò sæc. XII. fuit, ut in electione Regis Germanorum & Romanorum Moguntinus primam vocem haberet: consentit contemporaneus Pœta Giunberus in suo Ligurino:

- - - Ad proceres electio pertinet, in quâ
Præcipuam vocem PRÆSUL de jure vetusto
MAGUNTINUS habet.

Succesſu temporis autem (nescitur quâ occasione vel modo) Moguntinus dedit vocem postremam, & Trevirensis primus, qui mos A. B. firmatus est cap. 4. §. 4. ibi: cui primam vocem competere declaratus, sicut invenimus HACTENUS competiſſe: non dicit Carolus IV: ab antiquo, ut aliàs dicit, sed: hactenus: credibile est, sæculo XII nondum in electione Cæsaris adhibitum fuisse scrutinium, nequidem publicum, sed unumquemque, non interrogatum ab alio, votum suum palam dixiſſe: postquam verò ad imitationem juris canonici placuit in electorali collegio scrutinium publicum, tulisse usum, ut Primas Collegii, reliquos prius scrutatus, daret ultimo loco suffragium: id quod hodieque servatur, etiam in Canonicorum Collegiis, quando suffragia non dantur secretò.

** Ait Fridericus: cæteris secundum ordinem Principibus, id quod & sæc. XIII adhuc dicebat Innocentius III in cap. 34. de Elect. & Clemens V in cap. 1. de jurejur. Ex quibus patet titulaturam Principis Electoris, tines Rursfürstens, nequidem sæc. XIV adolescente passim usitatam fuisse. Vid. Hist. Diplom. Trevir. Tom. 2. pag. 49 lit. b. & pag. 63 lit. e. pag. 176. col. 1. Parcüs autem dederunt ipsius Imperatores hunc titulum, sed solum Principis, stylo ordinario: imò nec Archiepiscopi nostri Electoris titulo utebantur ante Joannem Badensem, sæc. XV. Vid. eund. Tomum pag. 429 not. 2.

*** Quæ & illi firmata est per A. B. d. cap. 4. §. 4. cui (Archiep. Coloniensi) competit dignitas, nec non officium Romano Regi primum diadema regium imponendi. Nulla quidem hæc fit restrictio ad casum, Aquisgrani, aut alio provincia Coloniensis loco, fieri coronationem contingat: origo tamen hujus prerogativæ aliunde

B non

videlicet corone BE-
commotionem exar-
erit, eos à præsentia
pulerit. Ibid.
jus declaratione pe-
sanctissime Paterni-
interpretationem, cui
mus; ed quòd insolita,
tionibus protestatus est.
oram eo dixerent Legi
opponendum duxit.
suam communitio-
licum Principem.
quibus nostrum ve-
usus bonus Præde-
nec volumus præte-
recipimus. **
periales, aut bonas in-
quod sive à legibus Reg-
nitur, discordaret.
venter exhibemus: li-
VTUM BENEFICIO
nod solvâ pace ipsius dise-
competit, dîscere ei con-
e potestatis, quæ admini-
Hostia: non ergò à Papi,
à celesti Majestate hinc
ta: quod concedo de VE-
ut quidam, quòd CON-
STAN.

non est, quam à jure metropolitico in Aquisgranum. Quo fundamento etiam *Balduinus* noster, tanquam *Metropoli*ta vicinior *Coloniensi* provincie prætendit jus coronandi *Ludovicum* IV Bavarum, *Coloniensi* deficiente, compromiserunt in hunc *Electum* ambo contententes, *Petrus* Moguntinus, & prælaudatus *Balduinus*: laudum *Ludovici* extitit, ut eâ quidem vice instanti *Moguntinus* *Aquisgrani* coronaret; sed iura mensum jus suum tale plenè probaret; quòdli in probatione deficeret, tunc jus hoc pertinere debere ad *Trevirensis*. *Hist. Diplom. Trevir. Tom. 2. pag. 25.*, in quo nihil mutavit amicabilem compositionem inter *Moguntinum*, & *Coloniensem* de an. 1657.

*** Hæ tres Regule pro cynosura sunt Majeftati Imperii Romano-germanici.

EX JURE FEUDALI.

- I. *J. P. de Ludewig* ad A. B. tit. 7. §. 2. lit. i. ad verba: *virtute regni, & principatum suorum*, amat opinionem suam, *Archiprincipatus Imperii*, non solius utilitatis, sed & proprietatis feuda esse, ita, ut terrarum illarum dominium directum non sit penes *Cæsarem*, & Imperium, sed penes *Archiprincipes*.
- II. Assentior *Magdeburgensi* Cancellario, quoad *Archiprincipatus ecclesiasticos*, non quoad *seculares*.
- III. Successu temporis tamen non nego, *ecclesiasticis* etiam territoriis adjecta fuisse multa feuda particularia propriè talia, quorum proprietates sit penes *Cæsarem* & Imperium.
- IV. Temporibus *Henricorum IV & V. Imp.* investitura *Regalium*, *Episcopis* & *Abbatibus* facta, non erat concessio feudi.

EX JURE CRIMINALI.

- I. *Fridericus* I. Imp. an. 1158 ducto in *Italiam* exercitui 28 leges disciplinae & pacis præscripsit; quas *Archiepiscopi* (hos inter *Arnoldus* Mog., *Hilinus* Trevir., *Fridericus* Colon.) *Episcopi*, & *Abbatibus* datis pro se dextris firmaverunt, & violatores pacis severitate pontificalis officii coercendos promiserunt. *Radevicus lib. 3. cap. 27.*
- II. Has inter erat ista: *Nemo aliquam mulierem habeat in hospitio: qui verò habere præsumpserit, auferetur ei omne suum harnasch* (apparatus militaris) & *excommunicatus habebitur: ET MULIERI NASUS ABCINDETUR.*

III.